

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 180.—
Pe o jumătate de an Lei 90.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Un număr costă 3 Lei

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Imprumuturi cu întabulare din străinătate

Ce s'a creiat în stările de azi și ce ne aduce viitorul.

În timpurile din urmă, de când generația oamenilor de azi ne aducem aminte, s'a lucrat mai mult sau mai puțin cu bani de împrumut. Industria și comerțul a luat o astfel de dezvoltare, încât sunt puțini aceia, cari nici când în cursul anului nu lucrează cu bani străini. Cam la fel e și în agricultură sau economia de vite, bine înțeles la ceice fac economie mai mare.

Moșii noștri țineau de ceva deositor, a avea bani împrumutați dela cineva din sat sau dela bancă. Tot așa e și azi părerea unora pe sate. Starea fapcică, judecând cu sânge rece, nu e chiar așa. În cele următoare vom dovedi.

Ca cineva să poată primi un împrumut, trebuie să aibă însuși ceva avere sau să gireze (garanteze) cineva pentru el. În cazul din urmă, se înțelege de sine, că dacă garantezi pentru cineva, presupui și îi adeverești că e om de omenie, care își va împlini obligațiile ce le ia, făcând plata la timpul numit. De aceea, cine produce giranți buni, capătă bani destui, când sunt bani de împrumutat în bănci.

Prin aceasta nu vom însă a da nimănui sfatul, să gireze la rezezeală pentru oameni ușurei. Din contră, bine trebuie avut grije, când te roagă cineva a primă de girant (cavent). Mulți s'au sărăcit în chipul acesta, fără a fi înșiși cu altceva de vină, decât că au crezut ușor și au voit să-i ajute celuice i-a cerut.

Oricum am lua însă lucrurile, una stă: în timpul modern de azi se lucrează grozav de mult cu bani de împrumutat. Și asta nu e nici o rușine, și nici rău, pentru omul cuminte și harnic. În toată lumea, în industrie, comerț și agricultura mai mare, se lucrează și cu bani străini, pe lângă banii proprii.

În țara noastră avem însă un alt mare neajuns: de câțiva ani încoace, cametele după banii de împrumutat s'au urcat enorm, am putea zice la nebunie. Din ce motive? Din mai multe motive, între cari vom aminti:

Foarte mulți oameni s'au băgat în afaceri noi. Dar nu totdeauna a avut banii de lipsă pentru noua fabrică sau noua prăvălie. A luat dela bancă. Azi unul, mâine doi.

Băncile, la rândul lor, văzând că se cer tot mai mulți bani de împrumutat, au început a urca dobânzile din zi în zi, până ce ne-am pomenit la dobânzi de 20—30 ba chiar dela 40 la sută în sus. Căci, de, pofta vine mâncând. Băncile au cerut, oamenii au dat, sperând în afaceri tot mai bune.

Azi avem firme și oameni singuratici, înglodați în datorii până în gât, cum s'ar zice. Dovadă ne sunt multele falimente, ce zilnic se înștiințează în toate orașele, în frunte cu capitala București. Că dobânzile cele mari ruinează o bună parte din comerțul și industria țării, o văd și băncile. Dar ele spun, că n'au ce face. E concurență și între bănci. Unele oferă dobânzi mari după depuneri și cer apoi dobânzi mari după împrumuturi. Așa s'ar fi urcat, susțin aceste bănci, dobânzile cu nemiluita.

Noi, ca oameni nepărtinitori, susținem că cea mai mare parte din vină o are Statul. De ce a scos din vigoare legea uzurei din statul ungar? Sau, dacă nu mai vrea să aplice legea ungurească a uzurei, de ce nu s'a făcut alta nouă românească?

În statul ungar, cine luă peste 8—10 la sută — în cazuri excepționale 12 la sută — eră aspru pedepsit, dacă se dovedia. Azi oricine poate cere cât vrea, că nimenea nu-i are grija. Iar omul necăjit dă, fără a se gândi unde o scoate. La fel plătesc dobânzi și unii speculanți, cari se aranjează dela început pentru falimente frauduloase, cum sunt mulți evrei.

Până aci am vorbit de împrumuturi în general și mai mult cu considerare la împrumuturile pe cambiu (cu giranți, pe poliță).

Dar, cum am zis la început, în vremea de azi sunt foarte mulți negustori, industriași și meseriași cinstiți, cari nu pot lucra întreg anul fără bani de împrumutat. Unii din ei au mari legături cu străinătatea. Și s'au găsit bancheri străini, cari au spus că le dă bani — ba încă cu dobânzi mici — dar cu dreptul de întabulare în valută străină (dolari, lire engleze sau franci elvețieni).

De ce au cerut întabularea în valută străină? Din cauza neîncetatei urcări și scăderi a leului. Căci, până când leul nostru tot sare în sus și în jos, străinătatea nu vrea — și la dreptul vorbind nici nu poate ușor — să ne dea bani cu împrumut în lei.

S'a găsit însă noul mijloc: împrumuturi în valută străină, îndeosebi dolari, cu ipotecă (întabulare) pe case, pământuri, fabrici etc. Dar astfel de întabulări nu lăsă până acum Statul, să se facă. Către sfârșitul anului trecut s'a adus însă o lege, care permite astfel de ipoteci.

Ca urmare a acestor stări, am auzit zilele acestea următoarele: o bancă din Ardeal a mijlocit unui grof moșier, un împrumut în valută străină cu ipotecă, în valoare de 20 milioane lei. O altă mare întreprindere forestieră

a primit 75.000 de dolari. Dobânda e mult mai mică, ca în țară la noi.

Ce va urmă de aci? Se va aduce mai ușor capital străin în țară. Dar cine îl aduce? Aproape numai minoritarii, cari au case destule la orașe, fabrici și moșii, cu valori mari. Aceștia vor primi bani cu dobânzi ieftine, cari le va ajuta să se scape de dobânzile nemiloase ale unor bănci din țară.

Ce vom face noi Românii? Vom plăti mai departe dobânzi dela 20 în sus, când minoritarii vor avea din străinătate cu 7—8 sau cel mult 10 la sută?

Iată o mare problemă, care nu poate să lase nepăsătoare nici băncile românești, nici puținele fabrici românești sau negustori români, cari azi lucrează cu dobânzi dela 20 în sus. În chipul acesta îi concurează minoritarii și mai tare, pe toată linia. După cum auzim, străinătatea dă ușor bani acelor întreprinderi, cari sunt rentabile și bine conduse.

Industria și comerțul mare e aproape în întregime în mâna minoritarilor. Ei cu bani străini ieftini se vor ajuta bine. Foarte probabil, că și băncile minoritare vor primi mai ușor bani din străinătate, așa că vor putea da și oamenilor mai mici de-ai lor, cari vor concura pe Românașii noștri, ce plătesc dobânzi dela 20 în sus.

Și cum intrarea capitalului străin în țară, cu dobânzi mici, ar fi o nebunie a-l oprî, — e chestie de timp până când va trebui să se aducă legea uzurei, dacă băncile nu vor micșora de bună voie dobânzile.

Politica în țară

O bună impresie a făcut, în cercurile politice ca și în masele populației, când s'a aflat știrea, că în 8 Ianuarie Maestatea Sa Regele a luat parte la o serbare a Regimentului de escortă regală. Toate ziarele din București au scris despre aceasta. S'a dovedit, că Suveranul nostru e mai bine, căci la serbare a ținut chiar și o caldă și însuflețită cuvântare. Acesta e un semn bun, în timpurile de azi, când țara și populația trece prin diferite frământări.

În numărul trecut am scris, că o apropiere între guvernul generalului Averescu și Partidul Național-Tărănesc cu greu se va putea face, dacă Averescanii nu se învoiesc la disolvarea acestui parlament eșit din alegeri cum se știe. Și guvernul nu s'a învoit până acum la disolvare, ci numai să dea unele locuri de ministri și deputați Partidului Național-Tărănesc. Ori, acestea sunt favoruri mărunte. Țara cere schimbarea unui sistem, nu a câtorva oameni.

Așa stând lucrurile de fapt, consfăturile sunt a se considera ca și rupte. Cel puțin deocamdată. Trebuie însă să mai amintim un

lucru, pentru mai buna înțelegere a situației. Sfatul cu apropierea guvernului, către Partidul Național-Tărănesc, a pornit *de sus*, unde tot mai mult pătrunde ideea, că nu se poate pe durată și nu e bine a ține departe de la conducerea țării un partid, care de fapt se razimă pe popor, ale cărui dorințe le întrupează. Și aci zace țaria acestui partid. De aceea, fraților, trebuie să stăm cu toții uniți lângă acest partid. Așa stau uniți și conducătorii lui. Că păreri se mai deosebesc câte puțin, la cutare sau cutare frunțas ori deputat, când se discută ceva, e de sine înțeles într'un partid democratic. Cu toate acestea, când e la adevărat, merg cu toții după cuvântul de ordine al celui cu răspunderea mai mare.

La începutul lui Ianuarie, guvernul a numit la Banca Națională un nou guvernator, împlinindu-se cei 5 ani ai vechiului guvernator Oromolu. Acest post de guvernator (un fel de prim-director cu drepturi deosebite) e de mare însemnătate, căci dela guvernatorul Băncii Naționale atârână mult bunul mers al țării, în ce privește chestiile bănești. Noul guvernator, dl I. Burileanu, e un mare moșier, dar angajat și în afaceri industriale și de bancă, de aceea mulți sperează, că va ști să cumpănească bine toate greutateile economice, de care suferă țara. Bine ar fi să fie așa. În cazul acesta va lucra mai stăruitor pentru stabilizarea leului. Ca moșier cunoaște greutateile agriculturii, ca industriaș știe de ce suferă industria și comerțul, iar ca om de bancă vede, cât de ușor sau greu merge unora ori altora.

Criza financiară pare a se mai domoli. Dupăcum observăm din ultima situație a Băncii Naționale, a încetat cu retragerea de bani din circulație. Din contră, în ultimele săptămâni a dat circulației peste 200 milioane lei.

Organizarea armatei

De câteva luni încoace, se vorbește mult despre diferite schimbări, ce se plănuiesc în organizarea armatei. S'a vorbit spre pildă de multe miliarde de lei, care să se împartă pe un anumit număr de ani, cu scopul de a întări armata cu noi arme și munițiuni. Un început pare a se fi făcut cu comanda de arme și vapoare militare în Italia, despre cari am scris la timpul său. În bugetul acestui an încă sunt luate sume mai mari, ca în trecut, pentru trebuințele armatei.

Acum se anunță, că Consiliul Superior al Armatei se va întruni, între 20 și 30 Ianuarie 1927, la Ministerul de Răsboiu, sub prezidenția dlui general Mircescu, actual ministru de răsboiu. Obiectele în discuție ar fi: Examinarea nouilor planuri de legi militare, între cari și acela al recrutării. Se va discuta deasemenea și chestiunea reducerii serviciului militar la 18 luni.

Asupra reducerii serviciului militar la 18 luni, păreri sunt împărțite. Unii sunt pentru, alții contra. Între oamenii politici sunt însă mulți, cari susțin, că reducerea serviciului militar se poate face chiar la 1 an. În acest an să se facă instrucție serioasă și intensivă, apoi să dea drumul băeților acasă, unde să lucreze în producția țării, ca să ne întărim economiceste, ușurând pe cealaltă parte multe cheltueli ale armatei.

În legătură cu reducerea serviciului la 18 luni, ziarul „România“ dela 13 Ianuarie 1927, scrie între altele: „Până acum nu s'a alcătuit nici un proiect de lege în acest sens, dar se studiază mai multe propuneri. Partizanii reducerii serviciului susțin, că, dela răsboiu încoace, cele mai multe contingente au făcut efectiv tot 18 luni de serviciu militar, fiindcă din lipsă de bani nu s'au mai ținut manevre de toamnă, iar trupa eră lăsată la vatră la 1 Septembrie, în loc de 1 Februarie, când se făceau noile încorporări“.

Politica externă

Franța. În 9 Ianuarie în Franța au fost alegeri pentru o treime a senatorilor, cari se aleg pe 9 ani (din 3 în 3 ani cad sub alegere o treime de 108 senatori). Din 108 senatori acum aleși, 67 sunt realeși, iar 41 senatori noi. Câțiva dintre cei nou aleși sunt persoane mai de stânga, astfel că Senatul pare a fi ceva mai radical, ceea ce însă nu va schimba nimic în politica guvernului. De astădată n'au fost aleși ca senatori fostul președinte de republică Millerand și președintele senatului Selves.

Italia și Ungaria. Ziarele scriu tot mai mult despre o plănuită apropiere între Ungaria și Italia.

Germania. În urma demisiei guvernului, încă înainte de Crăciun, noul guvern nici până acum nu s'a format. Cauza este, că partidele politice nu se pot înțelege între ele.

Mexicul, țară în America, a cumpărat de curând 50 de aeroplane în Europa, în urma respingerii Statelor Unite de a îngădui trimiterea altor mașini de sburat în Mexic. — Tot semne de pace!

Parastas întru pomenirea lui Dr. Ioan Rațiu

În anul acesta se împlinește un pătrar de veac dela moartea regretatului Dr. Ioan Rațiu, care își doarme somnul de veci lângă biserica greco-catolică din Sibiu. Păstrându-se piosul obicei din anii trecuți, și în anul acesta s'a prăznuit un parastas în ziua de Sf. Ioan (7 Ian.), în biserica gr.-cat. din orașul de sus, pentru vecinica pomenire și odihna sufletului marelui răposat. Comitetul local al Partidului Național-Tărănesc a luat parte în număr aproape complet, sub conducerea dlui general Ioan Boeriu. Un număr frumos de generali și ofițeri superiori au reprezentat armata, în frunte cu dl general Cihoschi, comandantul corpului VII de armată și dl general Mironescu. A fost de față și doamna Cihoschi. Interesul acesta al domnilor ofițeri a făcut o impresie foarte plăcută asupra publicului. Brava noastră armată a dovedit și de astădată, că nu numai în răsboiu e la locul ei, ci și în vreme de pace își înțelege rostul când e vorba de cultivarea patriotismului și de aprecierea justă a meritelor martirilor neamului. Dintre autoritățile civile a fost reprezentat Consiliul orașenesc prin dl primar Dr. Goritz și dl secretar Dr. Bârbat, direcția financiară prin dl Florescu, în fine „Astra“ prin v.-prezidentul ei dl Dr. O. Rușșu. Din partea familiei a asistat d-șoara Felicia Rațiu, fiica defunctului; venerabila doamnă Emilia Dr. Rațiu, neputându-și părăsi locuința din cauza stării sanitare, n'a putut veni.

De remarcat e magistrala cuvântare rostită de părintele prof. Ioan Isaicu, ascultată cu o adâncă evlavie de către cei prezenți. În cadrele limitate ale acestui discurs, d-sa a știut să scoată în relief personalitatea marcantă, talentul deosebit, activitatea extraordinară alui Ioan Rațiu, a bărbatului providențial trimis de pronia cerească în slujba neamului românesc în cele mai critice vremuri. Și Ioan Rațiu și-a îndeplinit misiunea glorioasă și totodată spinoasă, cu vârf și îndesat. Deși ar fi avut toate mijloacele pentru a trăi în comoditate, el a ales calvarul suferințelor, jertfindu-și totul și înfundând temnițele ungurești pentru izbăvirea noastră a tuturor. E cea mai elementară datorință a noastră, cari am ajuns să ne bucurăm de roadele luptelor și suferințelor lui Ioan Rațiu, să-i împrăștiăm mereu memoria și să ne închinăm cu pietate înaintea umbrei sale. **Dr. Z. German.**

Nouile taxe școlare

Hotărârile Ministerului Instrucțiunii.

Ministerul Instrucțiunii a luat următoarele hotărâri în privința taxelor școlare, la care sunt impuși elevii școlilor secundare. Taxa maximală (cea mai mare) se fixează pe categorii de localități dupăcum urmează:

Fac parte din categoria I-a: Arad, Brăila, Botoșani, Brașov, București, Câmpina, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Focșani, Galați, Iași, Jimbolia, Oradea, Pitești, Ploești, Sibiu și Timișoara.

Din categoria a II-a: Bacău, Bazargic, Bistrița, Buzău, Câmpulung (Muscel), Câmpulung (Bucovina), Careii-Mari, Cetatea-Albă, Coțmani, Craiova, Dej, Gura-Humorului, Giurgiu, Lugoj, Mizil, Odorheiu-Săcuiesc, Roman, R.-Vâlcea, Rădăuți, Satu-Mare, Sf. Gheorghe, Sighetul-Marmației, Sighișoara, Siliștră, Siret, Storojineț, Suceava, Tg.-Mureș, Târgoviște, T.-Severin, Tulcea, Tichina, Văscăuți, Vatra-Dornei, Vișnița și Zalău.

Din categoria a III-a fac parte toate celelalte localități. Taxa va fi aceeași în clasele cursului inferior și superior. Taxele maxime de frecvență sunt:

La clasele bugetare: pentru localitățile din prima categorie 2000 lei; pentru localitățile din categoria a II-a 1500 lei iar pentru localitățile din categoria a III-a 1000 lei.

La clasele extra-bugetare: pentru localitățile din prima categorie 6000 lei; pentru cele din a doua 5000 lei iar pentru cele din a treia categorie 4000 lei.

La clasele bugetare se poate pune și o taxă de construcție de către școlile cari au de mărît sau de reparat localul. Maximul acestei taxe se fixează la 1000 lei pentru toate categoriile de localități. La taxa de construcție nu vor fi impuși decât părinții cari pot plăti. Elevii claselor extrabugetare nu vor fi supuși la plata acestei taxe.

În cazul când, în contul anului școlar curent, s'au pus taxe mai mari ca cele arătate aci, ele vor fi date înapoi.

Donațiunile benevole nu se vor lua dela părinții ce-și înscriu elevii, decât după 15 Octombrie ale fiecărui an.

De ce a publicat acum ministerul ordonanța de sus? — se vor întrebă mulți cetățeni. Din cauză, că pe la unele școli se făceau abuzuri.

Ca foaie poporală ne declarăm și cu acest prilej contra taxelor mai mari, ce se iau la clasele extra-bugetare. Nu e bine a se face într'o școală două feluri de elevi: unii cu taxe mai mici, alții cu taxe mai mari. Aproape totdeauna, elevii cu taxe mai mari sunt veniți dela țară, pe când orașenii pot ușor să se îndese printre cei dintâi.

Să se favorizeze ceice învață mai bine, iar nu ceice s'au îndesat mai iute la înscriere. Clasele ar trebui toate susținute de stat în mod egal. Tot statul trebuie să zidească și școlile, că de aceea plătim impozitele cele multe, iar nu pentru sinecurile cele leneșe.

Măsurile luate cu privire la clasele extra-bugetare și ajutorul la zidirea școlilor de către părinți, nu sunt demne de un stat modern, care trebuie să ajute pe toți fiii țării în mod egal la ridicarea în învățatură și bunăstare.

Avem însă nădejde, că atunci când va veni la conducere Partidul Național-Tărănesc, va schimba această lege și altele de felul ei, cari creiază două feluri de copii ai patriei. Unii tot cu burse și prin internate sau căminuri — deși nu sunt totdeauna cei mai silitori la învățatură, — iar alții să plătească taxe mari la școală și să locuiască scump și rău ca vai de ei, prin cele familii străine dela oraș.

Oare unii dintre domni profesori și-au uitat cum au ajuns ceea ce sunt azi!?

INFORMAȚIUNI

Din necazurile țărăniei

se numește rubrica ce am deschis-o în foaie, acum câteva săptămâni. Cetiți cu toții, cu atenție, această rubrică, căci de aci puteți afla multe. Și scrieți ce se întâmplă pe satele noastre. Dar cele scrise să fie pe scurt și curatul adevăr, iscălite către redacție cu numele adevărat. Prin publicarea acestor stări și întâmplări, deputații noștri și conducătorii țării iau știre despre neajunsurile oamenilor. Așa putem ajunge la îndreptarea lor. Nu tăcând și înghițând, se îndreaptă răul, ci spunând ce te doare și ce vrei. (Articolul „Din necazurile țărănimii” se află în numărul acesta la pag. 6.)

O rugare către abonații vechi, cărora le este greu a plăti foaia sau din cine știe ce motive nu vreau să o mai țină, este următoarea: Trimiteți foaia înapoi, — căci vine gratis înapoi — spunând poștarului că nu voți a o mai ține, iar cu poșta trimiteți totodată și restanța de bani despre care ați fost înștiințați. Așa e totul aranjat în cinste și omenie. Noi nu trimitem nimănui foaia cu de-a sila.

Concentrările în anul 1927. În cursul anului corent vor continua concentrările în serii începute în anul trecut. Nu peste mult timp, Marele Stat Major va stabili contingentele ce urmează a fi concentrate. Vor fi chemați și unii ofițeri în rezervă.

Pentru pensioari. Toți pensionarii de stat, comună și județ, în cursul acestei luni trebuie să prezinte biroului de penzii un certificat doveditor, că sunt în viață, iar pensionarele că nu s'au recăsătorit. Aceste certificate se dau de către poliție, în baza noiei legi a penziilor.

S'a oprit exportul oricărui fel de vânat cu pene sau păr, cum și a blănușilor lor.

Scumpetea. Față de prețurile din August 1916, alimentele s'au scumpit până în Decembrie 1926 de 57³/₄-ori, iar îmbrăcămintea de 70-ori. Mijlocia tuturor prețurilor, socotit asupra tuturor mărfurilor, a fost în Decembrie 1926 de 53¹/₂-ori mai mare ca în August 1926. — Această socoteală e făcută pe baza unor date asupra prețurilor, adunate la București.

Examenle particulare la școlile secundare încep în dimineața zilei de 25 Ianuarie. Ele se vor ține la școlile unde s'a făcut înscrierea elevilor.

O asemănare. În numărul trecut am scris, că la Arad a început să apară, odată la săptămână, gazeta „Românul” care sub Unguri apărea în fiecare zi. Pe atunci în Arad aveam o gazetă zilnică, acum abia apare una săptămânală. — Tot la Arad, dela anul nou a început a apare zilnic gazeta maghiară „Magyar Ujság”, care până acum a apărut numai odată pe săptămână, fiind foaia lui Barabás Béla, senatorul de Arad, ales cu ajutorul averscanilor contra românilor naționaliști. În alegeri, foaia lui Barabás a batjocorit pe Români în chipul cel mai urât.

Zăpadă de Bobotează am avut aproape în toate părțile țării. Peste Sibiu și jur a căzut chiar în ziua întâia și a doua de Bobotează. Cam la fel a fost și în alte părți. Din Craiova se anunță, că în întreaga Oltenia a dat zăpadă mare.

În urma ninsoarei din ultimele zile, câmpul este acoperit de zăpadă în cea mai mare parte a Ardealului, în Moldova și Oltenia. În județele Brăila și Ialomița n'a căzut zăpadă, astfel că semănăturile sufăr din cauza gerului.

Peste Sibiu și jur a căzut o nouă zăpadă în noaptea de Mercuri spre Joi (13 Ianuarie).

Lucrătorilor străini li se îngreunează intrarea în Franța. S'au luat unele măsuri de controlă mai aspră la graniță, ceea ce nu s'a întâmplat până acum. Măsurile acestea se par a fi dictate de lipsă de lucru în Franța, ca o urmare a urcării neîncetate a francului. Mulți lucrători străini în Franța sunt siliți a pleca acasă în țara lor.

Anglia a importat 20 milioane tone de cărbuni din alte țări, în urma grevei minerilor. — A pierdut țara, au pierdut și minerii, din cauza unei greve forțate.

România vinde sare Iugoslaviei. În urma unui contract încheiat între ambele state, în cursul anului 1927 România va livra Iugoslaviei 45.000 tone (o tonă are 1000 kilograme) sare din salinele dela Slănic și Dej.

Un congres al marilor negustori de manufactură se plănuește pentru luna Februarie. Ținta este de a se înțelege asupra vânzării pe credit, publicarea unei liste negre a micilor negustori cari plătesc rău, cum și alte măsuri de apărare a marilor comercianți. — Aranjarea ăstorfel de congrese încă dovedește, cât de șubrede sunt multe firme.

Exportul de vite în Spania se studiază la Ministerul nostru de Agricultură. Zilele trecute s'a prezentat la minister o delegație a unei societăți spaniole, care arată interes pentru acest export. Societatea a cumpărat deocamdată 300 de vite mari, — o parte din Ardeal — cari vor fi exportate prin Vărciorova. Dacă primul transport va isbuți bine, se va pune la cale un export mai mare spre Spania.

Se va înființa în munții moșilor o școală, unde să se facă jucării. Dl Ernest Grințescu, directorul învățământului agricol, a fost zilele trecute la Câmpeni, — unde Ministerul Agriculturii are instalații de lemărie, ferărie, moară sistematică, moară țărănească, gater, o mare uzină electrică și altele, — pentru a lua măsuri să se organizeze un mare atelier de jucării. În acest scop, ministerul va angaja special un maestru dela una din marile fabrici din Nürnberg, orașul german al jucăriilor. Prin măsura aceasta se plănuește a se veni în ajutorul Moșilor, cari în acea parte nu se pot îndeletnici cu altceva, decât cu lucrul lemnului, care crește din belșug. (Patria).

O geantă cu 395 mii lei a fost pierdută din sanie în ajunul Anului Nou, de către receptorul Ioan Pop, care mergea dela Episcopia spre Oradea mare, ca să verse banii la administrația financiară. Pierderea a fost observată numai în fața administrației, când a căutat după geantă. A doua zi s'a prezentat la parchet o fetiță de 9 ani, care a spus, că a văzut când a căzut geanta din sanie în zăpadă și a luat-o o femeie, pe care nu o cunoaște. Poliția n'a putut afla nimic în primele zile. — Multora le bate la ochi, cazurile ce se tot întâmplă pe la Orade: mai înainte odată s'a pierdut în Orade un sac cu bani din camionul postal, după aceea s'au furat banii din cassa postei fără a sparge cassa, de prezent se pierde geanta din sanie. Cele două cazuri dintâi n'au fost descoperite, iar de prezent știe cel de sus cum se va sfârși. Una stă: Statul e păgubit din toate părțile.

Cum lucrează Bulgaria să ajute pe producători ne dovedește și următoarea știre mai nouă din Sofia: În urma bunei recolte a vinului, guvernul bulgar încearcă a înlesni exportul și vânzarea vinului în străinătate. O comisiune specială va pleca în Polonia, spre a vinde din vinul bulgar. — Dar la noi cum se lucrează pentru vinderea produselor de trecere?

Boala de gripă se întinde, după cum s'a constatat din unele date adunate la Viena, în toată Europa Centrală. Boala nu prezintă însă urmări grave.

Circulația pe Dunăre a continuat până în primele zile ale lui Ianuarie. Acum, dând frigul mai mare, aproape toate vasele s'au retras de pe Dunăre, spre a încunjură să fie prinse de sloiuri.

Boicotarea jucătorilor de cărți în Turcia. Din Constantinopol se anunță, că băncile turcești de acolo au hotărât, să nu mai dea împrumuturi comercianților turci, cari joacă cărți. — Foarte bună pildă și pentru alții.

Lipsa de lucru în Polonia e destul de mare, după cum arată următoarele amănunte: În cursul lunii Noemvrie 1926, numărul șomerilor a crescut cu 25.000 persoane, ajungând astfel la numărul de 220.000 muncitori lipsiți de lucru.

Calendarul Poporului pe anul 1927 se trimite zilnic tuturor cari îl comandă. Amănunte asupra cuprinsului și comenzilor se pot afla la pagina 4 a foii de azi.

Un cuvânt la timp potrivit. Numeri de probă din „Foaia Poporului” se trimit, la cerere, oricui gratis. De obicei trimitem numărul din urmă. — La Crăciun și Anul nou încă am trimis câte un număr, celor ce ne-au scris adrese și ne-au spus, că doresc să aboneze „Foaia Poporului”, care e cea mai veche și mai bună foaie, ce apără interesele poporului nostru muncitor. Răspândiți această gazetă și cele scrise în ea, între toți știutorii de carte de pe sate. Numai așa vă veți ști apăra interesele.

In atențiunea coloniștilor

Consilierul Agricol al județului Sibiu aduce la cunoștința locuitorilor interesați din județ, cari au primit pământ prin colonizare în Banat sau în altă parte, că Ministerul Agriculturii și Domeniilor primind zilnic din partea locuitorilor colonizați cereri, de a se a-probă cedarea loturilor lor altor locuitori cari nu sunt colonizați, — a dispus prin ordinul No. 49499 din 22 Decembrie 1926 al Casei Centrale de Improprietărire, că toate cererile de felul acesta se vor respinge.

Prin urmare toți sătenii colonizați, cari nu vor respecta aceasta dispoziție și se vor lăsa a fi substituiți de alții pe loturile lor primite la colonizare, vor fi scoși împreună cu cei cari îi substituie, din folosința terenului.

În regiunile de colonizare nu pot folosi pământ decât cei cari au rămas definitiv pe tabloul de colonizare verificat și aprobat de Casa Centrală a Improprietăririi Sătenilor. — Acest ordin poate servi spre orientare și coloniștilor din alte județe.

Iubiți cetitori!

Acum, în timpurile acestea grele, apelăm și la binevoitorul D-Voastră sprijin, rugându-Vă a achita restanțele din trecut și după puțină plătind și abonamentul pe întreg anul viitor. În modul acesta ne-ați ajutură să ne putem cumpără de pe acuma hârtia pentru gazetă pe anul viitor, care, împreună cu toate materialele, se scumpește pe zi ce merge.

Fiecare abonat, care ne va câștiga pe lângă abonamentul său încă 2—5 abonați noi, va primi în dar o carte frumoasă. Grăbiți-Vă, deci, a Vă câștiga aceste cărți frumoase! — Noi încă ne vom sili a face foaia tot mai bună, spre a Vă mulțumi.

Lăzi de vânzare se află la „Librăria „Foaia Poporului” în Sibiu.

Numeri de probă din „Foaia Poporului” trimitem la dorință oricui gratis, dacă ni se cere (un număr din urmă).

Registre, nota, declarații de vărsare, carnete pentru 1—10%, se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului” Sibiu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: Nicolae Bratu

Drepturi pentru femei

Conferința doamnei Maria Pop în Sibiu.

Doamna Maria Pop dela Craiova, a ținut Duminecă în 9 Ianuarie 1927, o frumoasă și interesantă conferință despre *feminism* (mișcarea pentru drepturi civile și politice pentru femei). Conferința a avut loc în sala cea mare dela prefectură și a fost cercetată de un public ales și numărös din toate clasele sociale ale Sibiului. D-na conferențiară a vorbit cu multă vervă și într'un mod foarte natural, scoțând la iveală toate calitățile femeii de azi și motivând că ea merită mai multe drepturi. Ca cronicari nepărtinitori, dăm un scurt rezumat al acestei conferințe, din care cetitorii gazetei noastre își vor putea face o iconă mai clară asupra mișcării feministe. D-na Pop a spus între altele:

Femeia din zilele noastre e silită de împrejurări să muncească alături de bărbat. O vedem ca profesoară și funcționară, ba în statele mai înaintate chiar și avocat, inginer sau medic. Multe femei se ocupă în ziua de azi cu comerțul, înființând diferite întreprinderi. Nenumărate femei sunt în fabrici, altele la munca câmpului.

Pe lângă toate aceste îndeletniciri, femeile mai au și grijile gospodăriei, iar pe deasupra de multe-ori și sarcina maternității. E însă constatat, că o femeie conștie de drepturile și chemarea sa, poate crește și copiii săi în mod mai practic, decât o femeie ținută fără nici o libertate. Pentruce, deci, să nu se dea femeilor dreptul de alegător? Dacă, e în stare să muncească alături de bărbat, poate pretinde și aceleași drepturi. În toate țările culte, ffemeile au primit drepturile pentru cari luptăm noi azi, până acum fără rezultat.

Să cercetăm puțin viața femeilor noastre dela țară și vom constata, că merită toată admirația. Dar merită și dreptul de vot. — Țărâna noastră se scoală în zori de zi, pregătește mâncarea necesară pentru toată ziua, și pe când bărbatul ei pleacă înainte la lucru cu coasa sau cu sapa în spinare, — ea își pune coșul cu merinde pe cap sau desaga în spate, ia copilul mic în brațe și își urmează bărbatul la lucru. Muncește cot la cot cu el toată ziua: sapă, samănă și secără. Numai când plânge micul copilăș, fugе repede și-l alăptează, otrăvindul cu laptele înfierbântat de truda zilei.

Aceiași femeie se întoarce acasă seara, face mămăliga și cina, își mai îngrijește slăbuțul copilăș, care de multe-ori plânge toată noaptea. A doua zi, nedormită și obosită, își îndeplinește din nou lucrul de roabă, fără să cârtească.

Sâmbătă seara, pe lângă celelalte multe îndeletniciri, femeia își scaldă copilășii și se culcă la miez de noapte. Dumineca, când e zi de odihnă pentru toți, ea se trudește să facă o mâncare mai bună, mai rânduește casa. În acest timp mulți din bărbați iau drumul crâșmei, unde cheltuesc numai bani. — Iarna, țărâna noastră țese și coasă. Ea îmbracă toată familia, pe când unii bărbați razimă crâșma, cheltuind iarna ce a agonisit vara.

Bărbății susțin, că femeile nu se pricep la politică, ele sunt prea slabe spre a putea primi dreptul de vot. Chiar dacă nu se pricep, se vor pricepe, dacă se vor ocupa de ea. — Se mai susține de unii, că politica e un lucru urât. Asta nu-i așa. Politica o fac urâtă numai unii bărbați, cari se folosesc rău de ea. — Nici bărbații nu trăesc toți cu politica, puțini se ocupă numai cu ea. Prin urmare și femeile pot ceti ziare și se pot orienta despre politică, cum o face cea mai mare parte dintre bărbați, cari nu trăesc din politică.

Nu mai încape îndoială, că războaiele viitoare se vor da mai mult pe teren economic, decât cu arma. Iar în lupta economică, femeia

încă poate ajuta mult. De aceea i se cuvine și drepturi cetățenești. Iar dacă nu se poate da la toate, să se dea dreptul de vot mijloc unora, începând dela o anumită vârstă, sau femeilor cu o cultură mai largă, cari pot să se ia la întrecere cu bărbații.

Mișcarea feministă în România e încă la început. Noi suntem multe, cari am început-o și o vom continua în toată țara. Cerem sprijinul tuturor femeilor dornice de mai bine.

Rep.

Reducerea taxelor de export la vite și cereale

a fost făgăduită de dl ministru de finanțe Lapedatu, că se va face la începutul anului 1927. Lumea așteaptă cu nerăbdare aceste reduceri. Oamenii stau cu magaziile pline de cereale și grajdurile cu vite de vânzare. Indesebi unele centre ale Ardealului și Banatului sufăr foarte mult, din cauză că nu-și pot vinde vitele îngrășate sau slabe, întrucât sunt de trecere, în urma creșterii vitelor mai tinere.

*

Ca pildă, că vitele nu mai au trecerea de altădată, dăm unele amănunte dela târgul Sibiului, ținut acum după Bobotează. — S'au adus la târg 3800 vite cornute, din cari s'au vândut abia 485 capete (adecă ceva peste 10%) și anume 317 boi, 150 vaci și 63 capete mărunte. Perechea de boi s'a vândut cu 20—40.000 lei, vacile cu lapte dela 6—12 mii lei. — Cai s'au adus spre vânzare 2150, din cari nu s'au vândut decât 160 capete, cu prețul de 12—25.000 lei perechea.

Intre astfel de împrejurări: Mai e mirare, că țărâna nu are bani?

Pricini multe, judecători puțini

Staturile unui avocat cu tragere de inimă către popor, la începutul anului.

De Dr. I. Bianu, avocat.

A te pâri și a umbla în legiuri nici când n'a fost lucru plăcut, de aceea și zic oamenii noștri: „Cât poți să te ferești de judecăți și de advocați, ca de foc“. — Și azi, frați cetitori ai acestei gazete, e cam așa, vă spun eu acest lucru, care sunt avocat, și zi de zi stau tot în judecăți și în legi.

Pentru D-voastră mai ales, oamenii dela sate, a te legiuri azi cu cineva e o adevărată pacoste, căci fie pricina cât de mică și de neînsemnată, ține mult de tot, omul e tot pe drumuri, când la lege, când la avocat, și într'un an doi, bunu-i Dumnezeu dacă-i dă de cap. De ce? Am spus-o în anul trecut tot în aceasta foaie. Pâri, pricini de tot soiul sunt până-i lumea, ca înainte de războiu, și în loc să scadă, an de an se sporesc, ca păcatele. Iar judecători sunt puțini, oameni de ajutor pe lângă ei și mai puțini, și și cam puțin pricepuți într'ale legilor. Oamenii în loc să fie mai buni, mai blânzi, mai așezați, din zi în zi sunt tot mai pricinași și mai neastâmpărați. Pricinile vechi merg greu, sau aproape stau pe loc, iar cele noi curg într'una și așa se adună la judecători claie pe grămadă, de judecătorii nu mai știu cari să le fie mai întâi și de cari să se mai apuce. A trecut vremea când o pără, ori cât de mare și încurcată eră, într'o jumătate de an te știa-i de o parte, ori c'a-i câștigat-o ori c'a-i pierdut-o!

Se opintesc ei nu-i vorba și advocații și județii și cei din casa țării, să schimbe lucrurile, să meargă altcum decum merg, — ca mai înainte, — dar înzădar, că mai ales cei din casa țării, dela putere, nu apucă lucrul de unde trebuie și cu pricepere destulă. Vecinic se jeluiesc și se tânguiesc, că țara-i săracă, poverile și datoriile sunt mari, și n loc să puie județi mai mulți, să-i plătească bine, și

pe ce-i cari îi avem, dacă au ajuns la vârsta de 60 ani, îi scot la pensie.

Bine înțeles pentru alte lucruri, ca părăzi, banchete, petreceri, delegații și slujbe fără rost, sunt bani berechet.

Bine, bine, domnule avocat, vor zice mulți dintr'cetitorii acestor șire, da' ce ne facem noi cu judecățile și cu pricinele noastre, că dacă va merge lucrul tot așa — mai ales cum merge chiar pe la judecătoria din Blaj — apoi trebuie să le lăsăm toate baltă și să ne facem singuri dreptatea?

Sfatul meu iată care ar fi: Ce-i cari au pricini pe la judecătorii să-și întindă mâna de împăcare, să se împace, să trăiască în bună înțelegere, și vor cruță drumuri, vor cruță cheltueli și neplăceri, pentrucă vorba aia, mai bine o pace strâmbă decât o judecată dreaptă.

Cei cari nu au pricini, să se ferească de ele, iar chiar dacă nu le pot încunjură, și-ți pică câte odată silă — cum zice Românul — de n'ai încătrău, atunci cel vătămat și căruia i-s'a făcut nedreptate — să nu plece în cea dintăiu mânie la avocat, ori la lege — ci să mai doarmă o noapte două pe ea, până i-se potolește nițel mânia și pațima și apoi să se deie la pace cu potrivnicul. Oamenii, și mai ales țărâni noștri, să fie mai buni, mai blânzi, mai cu credință și cu frica lui Dumnezeu, cu mai multă dragoste și iubire față de aproapele, mai iertători, și să vedeți atunci că și pricinele, sfzile și judecățile vor fi mai puține și poate atunci să le răzbim și noi advocații și județii, mai iute și mai de grabă!

Procese să se facă numai atunci și numai acolo, unde poruncește legea și unde fără judecata instanțelor nu se poate nici cum obli lucrul între pricinași.

De noi advocații nu vă doară capul, că vom trăi și noi cumva!

Deci de anul nou din partea mea doresc tuturor pricinașilor: pace și bună înțelegere!

(Unirea Poporului).

Prețul cerealelor

Grăul nu are căutare la export, pentru moment, din cauza taxelor de export prea mari și a concurenței ce o face grăul american în statele europene, cari cumpără. — Porumbul încă nu se vinde cu prețuri cum trebuî, tot din cauza concurenței americane pe piețele țărilor importatoare. — Oarzetel sunt mai căutate.

Producătorii de cereale în țara noastră așteaptă cu nerăbdare reducerea taxelor de export. De aceea, ceice nu au absolută necesitate de bani, sunt în așteptare; alții vând numai cât le trebuie pentru acoperirea cheltuelilor curente.

La Brăila pe ziua de 11 Ianuarie s'a vândut: porumbul cu 37 mii lei vagonul magazie, vechiu cu 38.500 lei vagonul bordo din siloz, orzul cu 57 mii lei vagonul bordo din siloz, grău de 74 $\frac{1}{2}$ kgr. cu 7 la sută secară și 2 $\frac{1}{2}$ corpuri negre 84.500 lei vagonul magazie, fasole de rând 48 mii lei vagonul magazie.

Cursul banilor

la bursa din București, în 10 Ianuarie

	Valuța	Devize
1 franc francez	Lei 7.90	7.75
1 liră sterlină	„ 938.—	942.—
1 dolar	„ 192.—	192.50
1 liră italiană	„ 8.80	8.65
1 franc elvețian	„ 36.50	37.50
1 coroană cehă	„ 5.65	5.75
1 marcă aur	„ 46.—	46.10
1 șiling austriac	„ 27.50	27.70

Cursul leului a fost cam același în ultimele 8 zile din urmă.